

Screeningsværktøj til naturoplevelser

God tilgængelighed gavner
både borgere og gæster

Turisme for alle

Hvad består gennemgangen af?

Hvorfor er naturen en del af Turisme for Alle	03
Husk præmissen	04
Fem gode råd til samarbejdet mellem kommuner og destination.....	06
Sådan gør I	06
Området.....	07
Stedet/naturopplevelsen.....	09
Ruten/stien	15
Gode råd til jeres digitale formidling	22
Projektets partnere	23
Bilag: Screen en færge.....	24

Hvorfor er naturen en del af Turisme for Alle

Turisme for Alle - til gavn for borgere og vores gæster

Turisme for Alle handler om at tiltrække flere gæster og flere typer af gæster. Og dem er der mange af. 41 % af alle danskere har særlige behov, som de lægger vægt på, når de planlægger ferie. De vil gerne rejse – og de vil gerne komme til vores område. Men kun hvis de ved, at deres behov bliver mødt.

En tur ud i det fri er en vigtig del af ferieoplevelsen. Det gælder for alle - også borgere og gæster med særlige behov.

Det handler ikke om at gøre alt perfekt

Ofte kan I komme langt med små ændringer, der gør en stor forskel. I kan fx starte med at fortælle om de steder, I har. Bare det, at I fortæller, hvad I tilbyder, kan gøre en forskel.

Sådan hjælper dette værktøj dig

Dette screeningsværktøj er tænkt som en samtalestarter - fx i samarbejdet mellem destination og kommune. Det hjælper jer til at se jeres natursteder med nye øjne – som gæster og borgere oplever dem. Det er ikke en eksamen. Det er en guide til det, I allerede gør godt – og det, I kan gøre bedre.

Det er et vigtigt princip i værktøjet, at screeningen ikke skal konkludere. Den skal beskrive forholdene, som de er. Det er gæsten selv, der vurderer, om forholdene passer til vedkommendes funktionsevne.

Som kommune- og destinationsmedarbejdere kan I bruge screeningen til at danne et overblik over:

- hvor oplevelsen i sin fulde sammenhæng fungerer – og hvor den knækker
- hvilke fakta I skal bruge til web (så gæsten kan vurdere selv)
- hvilke steder I kan tage en konkret videre dialog om

Når I er færdige, kan I beskrive tilgængeligheden konkret og nuanceret. I kan sikre sammenhæng i hele oplevelsen fra ankomst til afrejse. I har identificeret indsatsområder og potentielle forbedringer. Og har skabt grundlag for en ærlig og brugbar formidling på destinationens hjemmeside.

Turisme for alle

– nye måder at møde flere på.

Husk præmissen

Naturen forandrer sig. Fra årstid til årstid. Fra år til år

Intet sted er perfekt tilgængeligt - slet ikke naturen

Den 100 % tilgængelige destination findes ikke. Det gælder alle steder, men det gælder ikke mindst oplevelser i naturen. Alene fordi mange behov er modsat rettede.

Den sti, der er fin for en person med elscooter, kan være for lang for en, der bruger rollator. Den allé, der dufter så smukt, når syrenerne blomstrer, kan være et no-go for en person med allergi. Den vidtstrakte og overskuelige eng kan være fin for en person med autisme, men utilgængelig for en person med angst for åbne vidder.

Så husk præmissen: naturen forandrer sig

Fra årstid til årstid. Fra år til år. Det samme sted kan opleves helt forskelligt med:

- årstid – en skovsti er noget andet i maj end i november
- vejr – regn kan gøre grus til mudder og træ til en glidebane
- underlag – slid, rødder og sandflugt ændrer en rute måned for måned
- naturens variation – hegn kan gro til – og både dyr, planter og lys skifter med sæsonen – og år efter år

Det er et væsentligt forhold at tage med i jeres screening. Alene frygten for ikke at kunne komme rundt i sin elkørestol kan få mange til at blive hjemme. Og frygten er reel. Tænk at sidde fast – eller værre endnu – at vælte ude i midten af ingenting.

Så vær opmærksom på, hvordan stiforløb og -overflader kan variere hen over året og afhængigt af vejrforhold.

5 gode råd

Til samarbejdet mellem kommune
og destinationsselskab

1) Identificér eksisterende muligheder

Start med det, der allerede fungerer: ruter, parkeringspladser, udsigtspunkter og faciliteter, som mange kan bruge i dag. Få dem på en fælles liste og gør dem synlige – internt og på web.

2) Se potentialerne og prioritér

Vælg 3–5 steder, hvor en lille indsats kan fjerne et stort “kædebrud” (fx forbindelsen fra parkering til udsigt, en låge, et mudderstykke, manglende bænk). Prioritér sammen – med fælles kriterier.

3) Skab en sammenhængende oplevelse

Tænk naturoplevelserne som en tragt. Udpeg først et naturområde, I vil kigge nærmere på. Det kan være en ø som Hjarnø eller et større område som Gudenåen. Se så på, hvordan man kan komme til området. Skal man med en færge fx? Hvilke barrierer møder man? Udpeg så naturoplevelser. Og dernæst ruter/stier. Tænk hele kæden fra ankomst til oplevelse og tilbage igen.

Fiks overgange og “stopklodser” før I bygger nyt. Og beskriv altid kæden ærligt.

4) Spørg eksperterne

Involver handicaprådet og lokale brugerrepræsentanter tidligt – gerne helt konkret med en tur i felten. Spørg: “Hvor knækker kæden?”, “Hvad er lavthængende frugt?”, “Hvad skal vi beskrive bedre?”

5) Start småt

Start fx med ét område og nogle få steder/naturoplevelser – eller én rute. Brug erfaringerne til at skalere med samme skema, sprog og format. Små succeser skaber fremdrift, fælles ejerskab og bedre samarbejde.

Sådan gør I

Sådan bruger I værktøjet

Vær mindst to om arbejdet - og sørg for at både destination og kommune deltager aktivt.

Screeningen foregår i tre trin:

1. Området:

Start ved skrivebordet. Udpeg det eller de områder, I vil arbejde med. Afgræns området, skab overblik over de naturoplevelser, steder og ruter, som området rummer - og udvælg det, I vil undersøge nærmere.

2. Stedet - den konkrete naturoplevelse:

Tag ud og oplev stedet som en gæst. Start ved ankomsten, og følg vejen frem til oplevelsen. Se på adgang, orientering, faciliteter og brug screeningsværktøjet til at finde de forhold, der kan skabe barrierer.

3. Ruten/stien

Længere stiforløb og ruter har deres egen screening. Brug den, når I vil undersøge en rute nærmere – enten som en del af en oplevelse eller som en oplevelse i sig selv.

Når I screener: Mål det vigtigste. Tag billeder hele vejen, og beskriv forholdene, som de er. Brug derefter jeres noter til at planlægge konkrete forbedringer og skabe en ærlig og retvisende formidling af oplevelsernes og ruternes tilgængelighed.

Spørgsmålene slutter med en farveskala, hvor I vurderer, hvor I er nu:

Grøn: Forholdet fungerer godt hos os (løsningen fungerer og vi kan vise det frem som styrke).

Gul: Dette forhold giver nogle tilgængelighedsudfordringer - men vi kan gøre noget ved det uden at vælte vores budget.

Rød: Dette forhold kan være en væsentlig barrierer for nogle gæster. Beskriv det tydeligt, og overvej, om det kan fjernes eller mindskes.

Bemærk: Farverne er opmærksomhedspunkter – ikke en dom over oplevelsen. De hjælper jer med at se, hvad I skal formidle tydeligt, og hvor der kan være potentiale for forbedring.

PS: Husk målebånd og gerne en mobil med indbygget vaterpas til turen rundt.

1. Området

1. Området

Formålet med dette trin er at vælge og afgrænse det område, I vil arbejde med, skabe overblik over områdets naturoplevelser, steder og ruter samt identificere forhold, der kan få betydning senere – fx ejerskab, lovgivning og fredning. Til sidst prioriterer I, hvad I konkret vil screene i feltet. Det er en skrivebordsøvelse, så lav den gerne på computer med udgangspunkt i nedenstående spørgsmål.

Beskriv området - skab et overblik

Projekt: Navn og formål:

Geografisk afgrænsning: Hvad regner I med til området - tegn evt. ind på et kort:

Området kort fortalt: Hvad kendetegner området? Hvorfor er det interessant?

Hvordan kommer gæster typisk til området? Sæt gerne flere krydser

☐ Offentlig transport	☐ Bil	☐ Cykel	☐ Elscooter/kørestol
☐ Til fods	☐ Færge	☐ Andet:	

Er der særlige forhold i området, som er vigtige at kende til? Fx kommunegrænser, naturbeskyttelse, fredning, større private arealer, færgedrift med videre.

Hvilke naturoplevelser er allerede kendte og hvilke formidles i området? Lav en bruttoliste. Fx udsigtspunkter, strande, fugletårne, badebroer, opholdspladser, havne, naturcentre, shelters eller særlige steder ved vandet.

Hvilke stier eller ruter findes – og hvilke formidles? Lav igen en bruttoliste og anvend den til at prioritere, hvilke oplevelser, stier eller ruter I vil screene i projektet.

Har I planer om at udvikle naturoplevelser eller ruter? Hvis ja, notér dem. Husk, at en tidlig screening kan give gode input til, hvad I skal tage højde for, når I realiserer jeres idéer. Det er som regel lettere og billigere at indbygge tilgængelighed fra starten end at udbedre barrierer bagefter.

Har I tilknyttet en lokal handicaporganisation, et handicapråd eller andre brugerrepræsentanter i jeres videre arbejde – eller har I planer om dette?

☐ Ja	☐ Nej

Udvælg nu de steder og ruter, I ønsker at screene. Her giver det god mening at inddrage det lokale handicapråd eller andre brugerrepræsentanter. De kan give jer et nyt blik for både muligheder og barrierer. Det kan fx være en parkeringsplads med en smuk udsigt. Et udsigtspunkt, som er let at komme til eller er roligt. Et opholdssted i naturen. En strand eller kyst. Eller et større naturområde, du kan køre igennem.

Screen en færge: Hvis der kun er én vej ind til området - som fx færgen til Hjarnø - så bør færgen screenes. Her kan opstå både fysiske, sensoriske og kognitive barrierer, fx ved ombordstigning, smalle passager, støj, trængsel, information, orientering og ophold ombord.

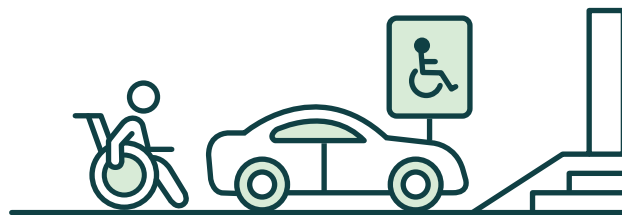
Til den type forbindelser har vi derfor lavet et kort, særskilt screeningsværktøj. Se bilag.

Når I er færdige med trin 1, står I med en prioriteret liste over de steder og eventuelle ruter, I vil screene.

2. Stedet/naturoplevelsen

Hvis I skal screene en bestemt naturoplevelse, så brug s. 10-14

2. Stedet/oplevelsen

Navn på sted og kommune:

Dato:

Ejer eller ansvarlig for stedet:

Fx kommune, Naturstyrelsen, privat lodsejer eller anden aktør

Hvad er oplevelsen:

Hvad kommer gæsten efter? Hvad er særligt ved stedet?

Deltagere:

Særlige vejrforhold?:

Supplerende tilbud

Findes der kommercielle turismetilbud i nærheden?
Så notér dem her. Måske kan de indgå i en samlet gæsteoplevelse

Overnatningssteder

Spisesteder

Oplevelser

Info om stedet

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
1. Kan gæsten på forhånd finde information om stedets tilgængelighed på destinationens hjemmeside? (fx information om ankomst, offentlig transport, parkering, afstand til oplevelsen, vejen derhen?) 𐄂 𐄃 𐄄	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
2. Er oplevelsen fotodokumenteret, så gæsten på forhånd kan orientere sig om adgangsforhold og forhold på stedet? 𐄂 𐄃	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
3. Findes der en infotavle med oversigtskort på stedet, så man kan orientere sig, inden man besøger oplevelsen? 𐄂 𐄃 𐄄	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

Faciliteter

Husk at tage fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
4. Hvilke faciliteter er der på stedet?		 <div> ☐ Handicaptoilet ☐ Toilet ☐ Bænke ☐ Borde ☐ Infostander ved oplevelsen ☐ Andet: </div>
5. Hvordan er handicaptoiletet? Døren skal have en fri passage på min. 80 cm og skal åbne udad. Der skal være min. 150 cm vendeplads inde på toiletet. Notér også, om der er plads til en hjælper. Anfør de konkrete mål. 𐄂 𐄃 𐄄	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
6. Er der gode hvilemuligheder ved selve oplevelsen? 𐄂 𐄃	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

Ankomst til stedet

Husk at tage fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
7. Hvordan kan gæsten komme frem til stedet?		<div> ☐ Offentlig transport ☐ Bil ☐ Cykel </div> <div> ☐ Elscoter/kørestol ☐ Til fods ☐ Flextrafik </div> ☐ Andet:
8. Offentlig transport: Hvor langt er der fra nærmeste stoppested til naturoplevelsen?		Skriv afstanden i meter:
9. Er belægningen frem til naturoplevelsen fast og jævn? (Dvs. asfalt, træ, fliser, stenmel m.m. Max niveau-spring til andet areal: 2,5 cm. - hvis ja = grøn) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/relevant for os	
10. Er skiltningen tydelig, og er det let at forstå, hvordan man finder hen til oplevelsen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/relevant for os	
11. Er der barrierer undervejs, fx krydsning af vej, trin eller smalle passager? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/relevant for os	
12. Parkering: Er der handicapparkering på stedet, og hvor langt er der fra p-plads til selve oplevelsen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/relevant for os	
13. Er belægningen på parkeringspladsen fast og jævn? (dvs. asfalt, træ, fliser, stenmel m.m. Max niveauspring til andet areal: 2,5 cm) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/relevant for os	
14. Er skiltningen tydelig og er det let at forstå, hvordan man finder hen til oplevelsen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/relevant for os	
15. Er der ledelinjer eller en tydelig markeret sti, som hjælper personer med nedsat synsevne på rette vej? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/relevant for os	

Naturoplevelsen

Husk at tage fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
<p>16. Er der trin eller trapper på vejen frem mod oplevelsen?</p> <p>Hvis der er bare ét trin på vejen er svaret: Nej = rød</p> <p>☞</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>17. Er der stejle stigninger på vejen hen til oplevelsen?</p> <p>Hvis ja = rød. Husk at beskrive forholdene nøj- ternt og retvisende.</p> <p>☞</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>18. Er belægningen på vejen frem til oplevelsen jævn og fast</p> <p>(Er der tale om asfalt eller fast grus? Er vejen fri for trærodder og stejle passager - ja = grøn)</p> <p>☞ ☹</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>19. Er en evt. vej eller sti hen til ople- velsen minimum 1,5 m. bred - og fri for passager, der er smallere end 80 cm?</p> <p>☞ ☹ ☹</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>20. Er vejen til oplevelsen så godt afmærket og skiltet, at man kan følge den uden at være i tvivl?</p> <p>☐ Ja = grøn ☐ Nej = rød ☐ Delvist = gul.</p> <p>☞ ☹ ☹</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>21. Hvilke potentielle barrierer kan I finde (sæt kryds)</p> <p>☐ tunge selvlukkende vildt/kreaturlåger ☐ krea- turriste ☐ rødder ☐ bomme med smal passage ☐ skæve fliser. ☐ højt ukrudt/buskads. ☐ hegne- de områder med løsgående dyr. ☐ andet: Ingen eller få og små = grøn.</p> <p>☞ ☹ ☹</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>22. Er området ved oplevelsen præget af mange mennesker eller støj fra fx trafik eller erhverv?</p> <p>☐ Ja ☐ Nej ☐ Ved ikke. Hvis ja, angiv gerne perioder med mindre støj og færre mennesker.</p> <p>☹</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>23. Er der områder, hvor man kan trække sig lidt tilbage og være sig selv lige ved eller i nærheden af oplevelsen?</p> <p>☹</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>

Naturoplevelsen forts.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
24. Kan man få del i oplevelsen, når man kommer frem? Kan man fx komme op i et tårn eller ud på en badebro, hvis man bruger rollator eller kørestol? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
25. Kan oplevelsen sanses fra forskellige højder og placeringer? Fx både siddende og stående? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
26. Er der information om oplevelsen på stedet? Er den let at forstå, og findes den evt. i flere former – visuelt, taktilt eller auditivt? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
27. Er det muligt at holde pause ved eller tæt på oplevelsen uden at stå i vejen for andre? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

Hvor knækker kæden - og hvad kan I gøre ved det?

Læs jeres noter og handlinger igennem og lav en plan for jeres næste skridt. Vurdér hvilke gule og røde punkter, I kan gøre noget ved. Opdel handlingerne i det, I vil gøre nu og her - og det, som kræver mere økonomi og planlægning.

Udfordring

- og hvad kan I gøre på kort og længere sigt

3. Ruten/stien

Hvis du skal screene en sti eller rute, så brug s. 16-21

3. Ruten/stien

Navn på sted og kommune:

Dato:

Hvem ejer eller er ansvarlig for ruten:

Fx kommune, Naturstyrelsen, privat lodsejer etc

Vigtig info om ruten:

Fx: længde, type, hvad oplever man, og hvad er særligt ved ruten?

Deltagere:

Særlige vejrforhold?:

Supplerende tilbud

Findes der kommercielle turismetilbud i nærheden?
Notér dem her. Måske kan de indgå i en samlet gæsteoplevelse

Overnatningssteder

Spisesteder

Oplevelser

Info om ruten

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
<p>1. Kan gæsten let finde information om rutens tilgængelighed på destinationens hjemmeside?</p> <p>(fx information om ankomst, offentlig transport, parkering, afstand til oplevelsen, vejen derhen?)</p> <p>♿ ♿ ♿</p>	<p>○ Grøn</p> <p>○ Gul</p> <p>○ Rød</p> <p>○ Ikke mulig/ relevant for os</p>	
<p>2. Er ruten fotodokumenteret på hjemmesiden, så gæsten på forhånd kan orientere sig om forhold undervejs?</p> <p>♿ ♿</p>	<p>○ Grøn</p> <p>○ Gul</p> <p>○ Rød</p> <p>○ Ikke mulig/ relevant for os</p>	
<p>3. Findes der en infotavle med oversigtskort ved startpunktet for ruten, så man kan orientere sig, inden man begiver sig afsted?</p> <p>♿ ♿ ♿</p>	<p>○ Grøn</p> <p>○ Gul</p> <p>○ Rød</p> <p>○ Ikke mulig/ relevant for os</p>	

Faciliteter

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
<p>4. Hvilke faciliteter er der på ruten eller ved rutens start?</p>		 <div> ☐ Handicaptoliet ☐ Toilet ☐ Bænke </div> <div> ☐ Læskur eller lign. ☐ Drikkevand ☐ Borde </div> <div> ☐ Andet: </div>
<p>5. Beskriv handicaptoliet, hvis der er et.</p> <p>Døren skal åbne udad med en fri passage på min. 80 cm. Min. 150 cm vendeplads inde på toilettet. Og plads til hjælper. Anfør de konkrete mål.</p> <p>♿</p>	<p>○ Grøn</p> <p>○ Gul</p> <p>○ Rød</p> <p>○ Ikke mulig/ relevant for os</p>	
<p>6. Er der gode hvilemuligheder undervejs på ruten?</p> <p>– Og hvor langt er der typisk mellem hvilemulighederne?</p> <p>♿ ♿ ♿</p>	<p>○ Grøn</p> <p>○ Gul</p> <p>○ Rød</p> <p>○ Ikke mulig/ relevant for os</p>	

Ankomst til ruten

Husk at tage
fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
7. Hvordan kan gæsten komme frem til startpunktet for ruten?		<div> ☐ Offentlig transport ☐ Bil ☐ Cykel </div> <div> ☐ Elscoter/kørestol ☐ Til fods ☐ Flextrafik </div> <div> ☐ Andet: </div>
8. Offentlig transport: Hvor langt er der fra nærmeste stoppested til rutens startpunkt?		Skriv afstanden i meter:
9. Er belægningen frem til startpunktet fast og jævn? (Dvs. asfalt, træ, fliser, stenmel m.m. Max niveau-spring til andet areal: 2,5 cm. - hvis ja = grøn) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
10. Er skiltningen tydelig og er det let at forstå, hvordan man finder hen til rutens start? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
11. Er der barrierer undervejs, fx krydsning af vej, trin eller smalle passager? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
12. Parkering: Er der handicapparkering på stedet, og hvor langt er der fra p-plads til rutens startpunkt? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
13. Er belægningen på parkeringspladsen fast og jævn? (dvs. asfalt, træ, fliser, stenmel m.m. Max niveauspring til andet areal: 2,5 cm) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
14. Er skiltningen tydelig, og er det let at forstå, hvordan man finder hen til rutens start? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
15. Er der ledelinjer eller en tydelig markeret sti, som hjælper personer med nedsat synsevne frem til start? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

På ruten

Husk at tage fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
16. Er ruten uden trin og trapper (hele vejen) Hvis der er bare ét trin er svaret: Nej = rød 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
17. Er der stejle stigninger på ruten? Max stigningsprocent er: _____ Meget kuperet = rød. Find evt. procenten i kommunens GIS-data - eller brug en mobil med vaterpas til at anslå stigningsprocenter. Beskriv forholdene nøjternt og retvisende. 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
18. Har ruten en jævn og fast belægning? (Er der tale om asfalt, fast grus eller fx en skovvej med græs i midten? Er den fri for trærødder og passager med løst sand eller mudder – ja = grøn) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
19. Hvor bred er stien typisk og hvor er den smallest? Typisk bredde: _____ Smalleste passage: _____ Smalleste passage skal gerne være over 80 cm - og stiens bredde gerne 150 cm eller mere. 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
20. Er ruten så godt afmærket og skiltet, at man kan følge den uden at være i tvivl? ☐ Ja = grøn ☐ Nej = rød ☐ Delvist = gul. 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
21. Hvilke potentielle barrierer kan I finde (sæt kryds) ☐ tunge selvluukkende vildt/kreaturlåger ☐ kreaturriste ☐ rødder ☐ bomme med smal passage ☐ skæve fliser. ☐ højt ukrudt/buskads. ☐ hegnede områder med løsgående dyr. ☐ andet: Ingen eller få og små = grøn. 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

På ruten forts.

Husk at tage
fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
<p>22. Er området ved oplevelsen præget af mange mennesker eller støj fra fx trafik eller erhverv?</p> <p>☐ Ja ☐ Nej ☐ Ved ikke. Hvis ja, angiv gerne perioder med mindre støj og færre mennesker.</p> <p></p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>23. Er der steder på ruten, hvor man kan trække sig lidt tilbage og være sig selv?</p> <p></p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>24. Er der særlige forhold eller årstider, hvor ruten bliver svær at passere?</p> <p>Fx med sumpede passager efter længere tids regn eller sandede områder i tørkeperioder.</p> <p>☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvist</p> <p></p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>25. Findes der særlige udsigtspunkter som fx et udsigtstårn eller badebroer på ruten</p> <p>☐ Ja ☐ Nej</p> <p>Er de tilgængelige for personer, der fx bruger kørestol eller rollator?</p> <p>☐ Ja ☐ Nej. Nej = rød</p> <p></p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>26. Har ruten karakteristika, som kan hjælpe personer med nedsat synsevne rundt?</p> <p>Fx en markant rutebælgning, kontrastfarver, tydelig vejvisning evt. med brug af punktskrift.</p> <p>☐ Ja ☐ Nej ☐ Delvist</p> <p></p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>
<p>27. Er der mulighed for at afkorte ruten, hvis man ønsker en kortere/lettere rute?</p> <p>☐ Ja ☐ Kun en mindre del af ruten ☐ Nej</p> <p></p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/ relevant for os</p>	<p></p>

Hvor knækker kæden - og hvad kan I gøre ved det?

Læs jeres noter og handlinger igennem og lav en plan for jeres næste skridt. Vurdér hvilke gule og røde punkter, I kan gøre noget ved. Opdel handlingerne i det, I vil gøre nu og her - og det, som kræver mere økonomi og planlægning.

Udfordring

- og det kan I gøre på kort sigt

Udfordring

- og det kan I gøre på længere sigt

Gode råd

Til den digitale formidling

Tag fotos under screeningen og brug dem aktivt i din formidling

Tag gerne fotos som:

Oversigtsfoto af oplevelsen • Parkering/startpunkt • Skiltning/afmærkning • Dominerende belægning • Overgange i belægning • Smalleste sted (gerne med målebånd) • Potentielle barrierer (låge/bom/rødder/huller) • Hvilemuligheder • Hovedoplevelse (udsigtspunkt, attraktion eller lign.) • Evt. hjælpemidler, der er til rådighed. Lav evt. en video.

Fototip: Få altid stien med i billedet, og vis de overgange, der er på ruten fx fra vej til sti.

Foto ind her	Foto ind her	Foto ind her	Foto ind her
--------------	--------------	--------------	--------------

Tjek at web og virkelighed stemmer overens

Når screeningen er gennemført, så sammenhold jeres noter og fotos med den information, der allerede ligger på web. Stemmer beskrivelser, billeder, afstande, adgangsforhold, faciliteter og barrierer med det, I faktisk har set? Opdatér det, der ikke længere er retvisende.

Formidling på web – to modeller:

Der er selvfølgelig mange måder, I kan formidle tilgængelige naturoplevelser på. Her får I to modeller:

Samlet tilgængelighedsside for gæster med særlige behov:

Det giver overblik, men kan blive en "tilgængelighedsø", hvor personer med særlige behov kan finde oplevelser 'for dem' - til forskel fra oplevelser til 'de normale'. Det er velment, men deler stadig vores gæster og borgere op i dem og os.

Faktaboks på hvert naturprodukt:

Her gør I tilgængelighed til en naturlig del af den oplevelse, I omtaler og hjælper gæsten dér, hvor valget træffes. Tag fx følgende punkter med:

- Parkering (underlag + afstand til start)
- Underlag (dominerende + overgange)
- Trin/trapper (ja/nej – hvor)
- Stigning (kort beskrevet)
- Smalleste passage (cm)
- Hvile (bænke/hvilepunkter)
- Skiltning/kort (afmærkning + link)
- Trafikstøj og besøgstryk (hvor/ hvornår)
- Hovedoplevelse (afstand til udsigtspunkt)
- Gør det muligt at søge efter tilgængelighedsbehov
- fx via tags i GuideDanmark-produkterne.

Turisme for Alle

Vil du vide mere?

For bedre webtilgængelighed: Se værktøjet: Digital tilgængelighed

For viden om dine gæsters behov: Se værktøjet: Kend din gæst med personaer for en række gæster med forskellige behov

Tip: Når du har screenet oplevelsen og har gennemført dine ønskede forbedringer, så skal formidle resultatet på jeres hjemmeside. Husk fotodokumentation. Se et godt eksempel på, hvordan tilgængelighed formidles i [Rørvig Sandflugtsplantage](#) med en video, som UlykkesPatientForeningen står bag.

Kunstig intelligens (så som ChatGPT) kan hjælpe dig med at:

- få overblik over din hjemmeside og den information, du giver dine gæster.
- formulere tydelig og tryk information om tilgængelighed.
- omsætte din screening til konkret indhold, der gør det lettere for gæster at vælge dig.

Bliv klogere på, hvordan du kan bruge kunstig intelligens i netop din virksomhed. Tag fat i dit destinationsselskab og få sparring og konkrete input til, hvordan AI kan understøtte dit arbejde med turisme for alle og strategisk gæsteservice.

Tak til dem, vi bygger på

Dette projekt står på en solid base af viden, data og sparring fra en lang række organisationer og fagpersoner — blandt andre Videnscenter om Handicap, UlykkesPatientForeningen, SUMH, God Adgang, Danske Handicaporganisationer og Bevacafonden. Tallene i materialet kommer primært fra Wilkes potentialeanalyse fra juni 2025. Tak også til destinationerne Limfjorden, Fyn og ikke mindst Kystlandet for solid sparring gennem hele projektforløbet.

Bilag. Screen en færge

Hvis du skal screene en færge, så brug s. 25-30

Bilag: Screen en færge

Navn på færgen/færgerne:

Dato:

Ansvarlig for færge og ankomstområder

Kort beskrivelse af færge og overfart:

Fx: Sejltilid, størrelse, frekvens, alder på færgerne mv..

Deltagere:

Særlige vejrforhold?:

Før rejsen

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
1. Kan gæstem let at finde information om færgens tilgængelighed på dens hjemmeside? (fx information om bookingforhold, mulighed for assistance, venteområder, ombordstigning, forhold ombord, afstigning og forbindelse videre) 👤 🗺️ 📄	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
2. Omtaler tilgængelighedsinformationen sensoriske og kognitive behov? (Støj, vibrationer, trængsel, pludselige lyde, bevægelse i færgen mv. kan være meget belastende) 🗺️ 📄	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
3. Er rejsen fotodokumenteret på hjemmesiden, så gæsten på forhånd kan se de vigtigste forhold? 👤 🗺️ 📄	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
4. Er der særlige forhold for at komme med, hvis man bruger kørestol, rollator, elscooter eller en bil indrettet til en person med særlige behov? ☐ Skal man bestille plads i forvejen? ☐ Kan man få assistance, hvis man ikke kan klare fx ombordstigning selv? ☐ Hvis ja, skal assistancen så bestilles i forvejen? Kan man få assistance = grøn 👤	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

Afgangsområde

Husk at tage
fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
5. Er der handicapparkering på stedet, og hvor langt er der fra henholdsvis p-plads og busstop til adgangen til færgen? 👤 🚶 🚗	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
6. Er belægningen i ankomstområdet fast og jævn - og uden niveauspring ved evt. overgange? (dvs. asfalt, træ, fliser, stenmel m.m. Max niveauspring til andet areal: 2,5 cm) 👤 🚶	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
7. Hvilke faciliteter er der på stedet? 👤 🚶 🚗		☐ Handicaptoliet ☐ Toilet ☐ Bænke ☐ Borde ☐ Infostander ☐ Andet:
8. Er der handicaptolletter i området? Døren skal være let at åbne - og åbne udad med en fri passage på min. 80 cm. Min. 150 cm vendeplads inde på toilettet. Og plads til hjælper. Beskriv forhold, som de er og anfør de konkrete mål. 👤	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
9. Er skiltningen tydelig og er det let at forstå, hvordan man finder hen til færgen? 👤 🚶 🚗	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
10. Er der ledelinjer eller et tydeligt markeret gangareal, som hjælper personer med nedsat synsevne frem til færgen? 🚶	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
11. Er der niveaufri adgang til evt. billetkontor/billettering. 👤	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
12. Er skranken indrettet i forskellige højder, så både stående og siddende gæster kan blive betjent? Er betalingsterminaler tilgængelige? 👤 🚶 🚗	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

Ombordstigning

Husk at tage fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
<p>13. Kan du komme ombord på færgen uden at skulle passere trin eller trapper?</p> <p>👤 🚶</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/relevant for os</p>	<p>✎</p>
<p>14. Er der tydelig skiltning, så du ikke er i tvivl om, hvor du skal gå hen?</p> <p>👤 🚶 🗺</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/relevant for os</p>	<p>✎</p>
<p>15. Er der stejle ramper eller anden overgang mellem kaj og færges. Ændrer rampens hældning sig ved lav eller høj vandstand?</p> <p>Max hældning 5 % = 5 cm. stigning på 1 meter. Hvis du har en mobil med et vaterpas, kan du tjekke med den.</p> <p>👤 🚶 🗺</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/relevant for os</p>	<p>✎</p>
<p>16. Hvor brede er adgangsdøre og gange? Notér målene.</p> <p>Dørene skal give min. 80 cm fri passage. Og gange må gerne være 150 cm brede.</p> <p>👤</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/relevant for os</p>	<p>✎</p>
<p>17. Er underlaget skridsikkert og er der håndlister i begge sider af trappen?</p> <p>👤</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/relevant for os</p>	<p>✎</p>
<p>18. Er gangarealer indrettet med tydelig skiltning og visuelle greb, der gør det let at finde rundt? (Fx skilte med tydelig tekst og ikoner, døre malet i en anden farve end vægfarven.)</p> <p>👤 🚶 🗺</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/relevant for os</p>	<p>✎</p>
<p>19. Er trinfor kanter ved trapper markeret, så de er tydelige at se?</p> <p>🚶</p>	<p>☐ Grøn</p> <p>☐ Gul</p> <p>☐ Rød</p> <p>☐ Ikke mulig/relevant for os</p>	<p>✎</p>

På overfarten

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne <
20. Kan man komme fra vogndæk til de øvrige dæk via elevatorer - altså uden at gå på trapper? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
21. Kan man komme rundt på færrens dæk uden at skulle over trin - også ud på evt. soldæk? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
22 Er der handicaptoiletter? Døren skal være let at åbne - og åbne udad med en fri passage på min. 80 cm. Min. 150 cm vendeplads inde på toilettet. Og plads til hjælper. Beskriv forhold, som de er og anfør de konkrete mål. 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
23. Er skiltningen tydelig og er det let at forstå, hvordan man finder rundt på færgen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
24. Er der ledelinjer eller en tydelig markeret sti, som hjælper personer med nedsat synsevne rundt på færgen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
25. Er der mulighed for at sidde i et mere roligt og skærmet område under overfarten? (Fx områder med færre mennesker, afdæmpet eller ingen musik.) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
26. Er evt. spiseområder nemme at tilgå og er der plads til kørestol/rollator ved og mellem borde? (Fx min. 75 cm frihøjde, 90 cm bredde.) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

På overfarten forts.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
27. Er lyset ved bordene klart nok (uden at være blændende) til, at man kan mundaflæse og læse menukort? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
28. Er bestik og service i en anden farve end bordoverflader, duge og/eller bakker, så de er lettere at se for gæster med nedsat syn? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
29. Er der tydelig information om allergener og særlige kostpræferencer? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
30. Er der ved almindelige vejrforhold støj, vibrationer og pludselige bevægelser under overfarten? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
31. Er der støj, vibrationer og pludselige bevægelser i forbindelse med afgang fra eller ankomst til færgen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
32. Er der ofte mange mennesker eller trængsel ombord på færgen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
33. Hvordan gives vigtig information - visuelt, via højttaler eller på begge måder? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	

Når gæsten går fra borde

Husk at tage
fotos af det, I ser.

Spørgsmål	Vurdering	Noter/Handling Hvad mangler? Hvad gør I på kort og langt sigt? Giv aktiviteter med størst potentiale en stjerne
34. Kan du komme af færgen uden at skulle passere trin eller trapper? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
35. Er belægningen i ankomstområdet fast og jævn? (dvs. asfalt, træ, fliser, stenmel m.m. Max niveauspring til andet areal: 2,5 cm) 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
36. Hvor langt er der fra færgen til henholdsvis p-plads og busstop/station? Og er vejen fri for niveauspring? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
37. Er skiltningen tydelig og er det let at forstå, hvordan man finder videre? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
38. Er der ledelinjer eller et tydeligt markeret gangareal, som hjælper personer med nedsat synsevne frem til næste punkt i rejsen? 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	
39. Hvilke faciliteter er der på stedet?		☐ Handicaptoliet ☐ Toilet ☐ Bænke ☐ Borde ☐ Infostander ☐ Andet:
40. Beskriv handicaptoliet, hvis der er et. Døren skal være let at åbne - og åbne udad med en fri passage på min. 80 cm. Min. 150 cm vendeplads inde på toilettet. Og plads til hjælper. Beskriv forholdene, som de er og anfør de konkrete mål. 	☐ Grøn ☐ Gul ☐ Rød ☐ Ikke mulig/ relevant for os	